



Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken,
Ondernemerschap &
Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Deelname derde pitch ronde SURGE programma begonnen



Digitale transformatie
bedrijfsvergunningen bij
EZ in volle gang

Ambassadeur USA en
minister Kuldipsingh besteden
aandacht aan
Intellectuele Eigendom





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken,
Ondernemerschap &
Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Colofon

**Eindredactie en coördinatie:
Adagracia Pawiro**

**Redactie:
Voorlichting EZ**

**Grafische Vormgeving:
Shiromanie Gowrie**

**Contactgegevens:
Ministerie EZ
Tel: 402080
Email: hi.voorlichting@gmail.com
Adres: Havenlaan no. 1**



Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

EZ maakt ondernemers klaar voor exportmogelijkheden

Het onderdirectoraat Interne markt van het ministerie Economische zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ), heeft voor de derde keer in samenwerking met Surinaams Standaarden Bureau (SSB) een “EU labeling and packaging requirement for CARIFORUM exporters” training verzorgd. Het doel van de training is om de exporteurs en potentiële exporteurs bewust te maken van de verpakking en etikettering vereisten bij het exporteren naar de Europese Unie (EU). De training is online via Zoom van start gegaan op 26 maart en was verdeeld over drie (3) dagen. Op vrijdag 5 april 2024 hebben 22 participanten een certificaat van deelname ontvangen. Hierna werden hun producten tentoongesteld en ten verkoop aangeboden op het terrein van het Ministerie van EZ.

Tanwir Hassankhan, waarnemend directeur van de SSB, heeft aangegeven dat er tijdens de training gefocust wordt over wat verpakking en etikettering inhoud en wat de procedure is om deze conform de standaarden te verwerken. Hassankhan benadrukt dat ondernemers zich moeten houden aan het gebruik van standaarden en technische voorschriften, zodat zij kunnen meegaan met de internationale richtlijnen die vereist worden in de EU.





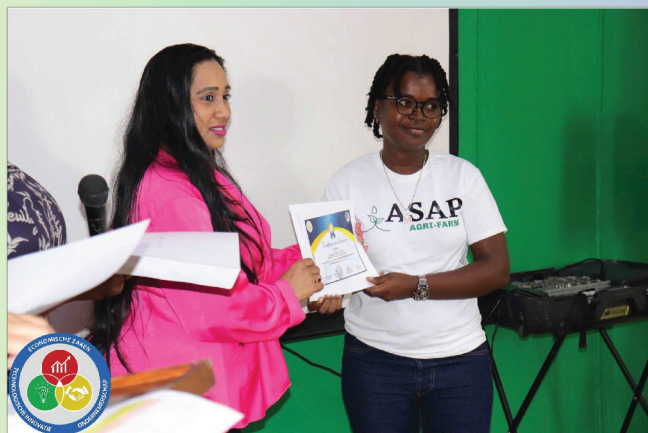
Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Onderdirecteur Interne Markt, Sarita Jageswar, heeft aangegeven dat ondernemers worden voorzien van capaciteitsversterking middels training. Volgens Jageswar hebben 27 participanten geregistreerd voor de training waarvan 80 procent heeft voldaan aan het aanwezigheidspercentage. De overige participanten hebben de gelegenheid gekregen om bij de volgende training een inhaal te doen. Jageswar benadrukt dat middels deze training er een meerwaarde ontstaat voor de Surinaamse economie, omdat er meer ondernemers richting export kunnen gaan.

Minister Rishma Kuldipsingh van EZ heeft aangegeven dat zij als ambtenaar op dit Ministerie reeds een onderzoek had gedaan naar wat nodig is om Surinaamse producten op de buitenlandse markt te plaatsen. Verder heeft de minister aangegeven dat een van de beleidsdoelen het stimuleren is van ondernemerschap in Suriname om ook te kunnen exporteren. Volgens de bewindsvrouw stuiten ondernemers op de exportregels, vandaar dat eerst in eigen land de verpakking en etikettering van producten gecontroleerd en in orde gemaakt moeten worden voordat het geëxporteerd wordt. De bewindsvrouw heeft benadrukt dat ondanks er onderling concurrentie is, de ondernemers moeten klusteren om te kunnen exporteren.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

SURGE-ondernemers worden gecoacht voor bedrijfsontwikkeling

Het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) gaat ondernemers die in aanmerking zijn gekomen voor de matching grant en die onlangs getraind zijn in business development verder begeleiden op het gebied van duurzame ontwikkeling en marketing. Het Suriname's Growth Enterprise (SURGE) programma is onderdeel van het Suriname Competitiveness and Sector Diversification Project (SCSD). Het SCSD is een project van de Wereldbank dat getekend is door het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH) en het ministerie van EZ. De trainingen zijn middels een driedaagse workshop uitgevoerd door de trainers Kelli Pearson en Eric Hansen op 21, 26 en 27 maart 2024.

Een matching grant is een investering van de overheid in een ondernemer, zegt Susan Bansropansingh, coördinator van de Competitiveness Unit Suriname (CUS) van het ministerie van EZ. Om in aanmerking te komen voor de matching grant is het noodzakelijk dat de ondernemer ook een eigen inbreng heeft. Verder wordt er ook gekeken naar de bedrijfsaspecten. De ondernemer moet ook een sales growth plan opmaken en verdedigen bij een commissie, bestaande uit mensen van het bedrijfsleven en de overheid. Het sales growth plan houdt in dat experts op het gebied van Environmental & Social Standards (ESS) en Procurement de ondernemers wegwijs zullen maken, waarop te letten bij de uitvoering van groeiplannen met in achtname van richtlijnen van de Wereld Bank.

Er zijn voor nu 24 bedrijven die een contract hebben getekend en zijn nu bezig met het implementeren van hun bedrijfsprocessen. Bansropansingh geeft aan dat het SURGE-programma een landelijk project is en loopt tot juni 2025. Eind april vindt de derde ronde plaats, afhankelijk van hoeveel bedrijven geselecteerd worden, zullen er weer matching grants getekend worden zegt Bansropansingh.

Bansropansingh geeft aan dat de consultant tijdens de workshop ook individuele gesprekken heeft gevoerd met de ondernemers. Zij hebben nu als opdracht om hun bedrijfsprocessen te beschrijven en deze punten zullen in het natraject worden besproken. Als het project is afgelopen is het de bedoeling dat het ministerie van EZ de monitoring en evaluatie van deze bedrijven blijft doen. Gezien Suriname een importland is, is het heel belangrijk dat het ministerie de Surinaamse micro-, kleine- en middelgrote ondernemingen (MKMO's) ondersteunt, dit doet zij volgens Bansropansingh middels het SURGE-programma. Op die manier kunnen wij als land volgens Bansropansingh zelfvoorzienend zijn en kunnen wij ook een bijdrage leveren voor de ontwikkeling van Suriname.



Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Ambassadeur USA en minister Kuldipsingh besteden aandacht aan Intellectuele Eigendom

De ambassadeur van de United States van Amerika (USA), Robert Faucher, heeft een werkbezoek gebracht aan de minister van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ), Rishma Kuldipsingh. Tijdens dit bezoek waren ook de economische officier bij de US Embassy, Chris Valdez, de Regional intellectual property attaché bij het US Patent & Trademark Office David Kellis, en enkele directieleden van het ministerie aanwezig. Er is specifiek aandacht besteedt aan de Intellectuele Eigendomsrechten. Het bezoek heeft op maandag 08 april plaatsgevonden.

Ambassadeur Faucher, heeft de minister voorgehouden dat het de eerste keer is dat Valdez en Kellis Suriname bezoeken. Voor de heren was het een mooi moment om Suriname te bezichtigen en zijn daarentegen benieuwd naar de ontwikkelingen in het land. Er is gekeken naar hoe de samenwerking tussen Suriname en USA bevordert kan worden op het gebied van de bescherming van Intellectuele Eigendom in Suriname. Valdez en Kellis zijn bereid hun kennis en ervaring hierover te delen. Dit zal ook bijdragen aan het opzetten van bedrijven door Amerikanen.

Minister Kuldipsingh is ook de mening toegedaan dat bedrijven beschermd moeten worden op het gebied van Intellectuele Eigendom. De ondernemers zowel de samenleving zullen geïnformeerd worden over de Intellectuele Eigendomsrechten. Zij stelt het op prijs dat de deskundigen bereid zijn om hun kennis te delen. Dit kan volgens de bewindsvrouw ervoor zorgen dat het Bureau Intellectuele Eigendom (BIE) verder geschoold wordt. Hierover zullen nadere afspraken gemaakt worden. BIE is een afdeling van het ministerie van EZ die belast is met de uitvoering van taken die te maken hebben met de Intellectuele Eigendom. Hier worden er handelsmerken geregistreerd. Iedereen kan bij het Bureau terecht voor meer informatie hierover.

Contact gegevens BIE:
Hendrikstraat 69
Telefoon: 498933/433336 |
info.bie2021@gmail.com





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Digitale transformatie bedrijfsvergunningen bij EZ in volle gang

Het Ministerie van Economische zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie is geruime tijd bezig met de voorbereidingen van de digitale transformatie van het bedrijfsvergunningenproces. Dit initiatief wordt ondersteund door de International Development Group LLC. (IDG) die de uitvoerende partner is van de Verenigde Staten Agentschap voor Internationale Ontwikkeling (USAID) voor de Caribische Business Enabling Environment Reform (CBEE-R) activiteit. De stakeholders het Ministerie van Openbare Werken (OW), het Bureau voor Volksgezondheid en het Nationaal Instituut voor het Milieu in Suriname spelen in het transformatieproces ook een belangrijke rol. In het kader hiervan is er een workshop georganiseerd op dinsdag 16 april in de Courtyard by Marriot. Tijdens de workshop is er onder andere aandacht besteedt aan bedrijven die een bedrijfsvergunning nodig hebben, faciliteren van de digitale transformatie elementen en het stroomlijnen van verschillende sleutelprocessen.

CBEE-R heeft tot doel Grenada, Guyana, Saint Lucia en Suriname te helpen om zich te ontwikkelen tot een beter faciliterend klimaat voor veerkrachtig bedrijfsleven en investeringen en het betrekken van de particuliere sector op het gebied van beleidsbeoordeling, ontwikkeling en implementatie. Als aanvulling op het initiatief van EZ om haar zakelijk vergunningsproces digitaal te transformeren, ondersteunt CBEE-R de drie stakeholders ook bij het digitaal transformeren van de manier waarop zij hun bijdrage leveren aan het nieuw platform. De bedoeling van het platform is het gemak van het starten van een bedrijf in Suriname door het verminderen van de tijd om vergunningsaanvragen goed te keuren en het verbeteren van de transparantie bij het volgen van deze toepassingen. In grote lijnen zal het ondernemings- en investeringsklimaat verbeterd worden.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Durwin Humphrey, USAID Contracting Officer's Representative, heeft aangegeven dat het belangrijk is om de economische groei te bevorderen. Hij zegt de kritische bijdrage van de private sector op prijs te stellen. Humphrey heeft de stakeholders bemoedigd om steeds te werken aan de ontwikkeling van het investeringsklimaat. De USAID vertegenwoordiger kijkt uit naar nog meer uitwisseling van informatie. Rewita Soekhoe, onderdirecteur Planning en verkaveling van het Ministerie van OW, heeft de samenwerking met het ministerie van EZ benadrukt. Het initiatief voor de digitalisering van het bedrijfsvergunning systeem wordt met open armen verwelkomt en geniet alle ondersteuning van OW. Dit ministerie is onder andere verantwoordelijk voor bouwvergunningen en brengt ook adviezen uit voor bedrijfsvergunningen.

Volgens de ambassadeur van de Verenigde Staten, Robert Faucher, is het belangrijk dat ondernemingen continue aan innovatie toe zijn. Hiervoor moeten de nodige structuren en capaciteit steeds versterkt worden. De ambassadeur heeft onderstreept dat innovatie en efficiëntie impact hebben op de economische groei. Bovendien kan dit volgens Faucher ook investeringen stimuleren en bijdragen aan de ease of doing business.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

EZ minister Rishma Kuldipsingh, zegt dat dit initiatief een aanzienlijke stap vertegenwoordigt in de richting van de modernisering van het systeem voor bedrijfsvergunningen, wat ook betekent een strategische stap gericht op het stimuleren van de economische groei en het koesteren van een gunstig klimaat. Volgens de bewindsvrouw zijn duidelijke en efficiënte processen van groot belang om het naadloos functioneren van automatiseringsprocessen te garanderen. Kuldipsingh onderstreept dat de inzet en gezamenlijke inspanningen van alle belanghebbenden van groot belang is bij het bevorderen van deze transformatieve poging. Zij heeft haar waardering uitgesproken aan een ieder voor het harde werk.

Rafiq Ilahi, directeur Technologische Innovatie, Jules De Rijp, Change Management consultant, Rajiv Hialal, in-country Business Process Re-engineering consultant en Jerrol Renfum, in-country coordinator voor Suriname, zijn inhoudelijk ingegaan op het initiatief, de rollen van alle actoren/ stakeholders en de implementatie en adoptie van het nieuw platform. De gelegenheid werd ook geboden aan de deelnemers om vragen te stellen.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Controle kostprijscalculatie tweedehandse banden door EZ

Het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) heeft de afgelopen week controlewerkzaamheden uitgevoerd bij bandenzaken. Dit in het kader van ordening en het tegengaan van prijsopdriving. Het ministerie betreurt het feit dat er niet correct is opgetreden tegen bandenzaken die gesloten zijn door de Economische Controle Dienst (ECD). Hierbij is de zaak, de ondernemer en zijn naam zichtbaar in beeld gebracht, wat tegen het recht op privacy van de ondernemer ingaat. Na onderzoek zijn de bandenzaken intussen weer opengesteld. In goed overleg heeft Minister Rishma Kuldipsingh van EZ afspraken gemaakt met de ondernemers en importeurs. De communicatie tussen beide partijen is hiemeer hersteld.

Momenteel is er geen kostprijscalculatie voor tweedehandse banden vastgesteld door de bevoegde afdeling Algemeen Economisch Beleid (AEB) van het ministerie van EZ. Binnen ander halve week wordt hieraan gewerkt. Het ministerie zal hierover weer in de media treden. De ondernemers en importeurs hebben aangegeven dat zij niet tegen ordening zijn, maar dat het wel op de correcte wijze geschiedt. Hierin kan het ministerie zich terugvinden. Het ministerie roept ondernemers op om zich niet schuldig te maken aan prijsopdriving en andere zaken die behoren tot een economisch delict.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Deelname derde pitch ronde SURGE programma begonnen

Het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) gaat door met de ondersteuning van Surinaamse Micro-, Kleine- en Middelgrote ondernemers. Dit gebeurt middels het Suriname Growth Enterprise (SURGE) programma, waarvan de derde pitch ronde vandaag is gestart. Ondernemers krijgen tussen 22 en 24 april weer de gelegenheid om presentaties te doen over hun bedrijf en te vertellen wat hun organisatie doet en wat hun toekomstplanning is. Dit is om in aanmerking te komen voor een matching grant om te investeren in hun organisatie.

Het SURGE- programma wordt door de Wereldbank gefinancierd met technische assistentie van de organisatie Solidaridad. Het project is onderdeel van het Suriname Competitiveness and Sector Diversification (SCSD) Project, waarin verschillende bedrijven van verschillende districten participeren. Eén van de doelen van het project is, om het concurrentievermogen van Suriname te verbeteren en de verdien-capaciteit te verhogen middels het diversifiëren van de economie. De presentaties van de ondernemers die vandaag zijn begonnen worden beoordeeld door een evaluatiecommissie bestaande uit Karishma Mathoera van het ministerie van EZ, Wilgo Bilkerdijk van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten (ASFA), Anvit Ramlakhan van de ICT- associatie Suriname, Marion Stekkel, van de Women in Business group, Shivani Kethwaru van de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB).

Project director van Solidaridad, Eric Hansen, zegt dat de bedrijven kritisch geëvalueerd zullen worden. Silvia Ang van Anaula Nature ressort N.V. zegt dat het bedrijf in aanmerking wil komen voor een grant van 100.000 US-dollars. Ze geeft aan dat het bedrijf uitgebreid moet worden met een groter werknemersbestand. Er wordt ook gedacht aan investeringen voor het plaatsen van airco's in de lodges van het ressort om een luxueus gevoel bij de toeristen te vergroten. Ook denkt Ang aan een milieuvriendelijkere bedrijfsvoering.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

De andere ondernemers die een presentatie hebben gehouden zijn Suriname Animal Feed NV, Dairy Farming en Equipments, Stichting Tebato Suriname, Stichting Toerisme Ontwikkeling Klaaskreek (STOK), Agro Coöperatie Redi Dotie en Pierre Kondre, Modern Concern N.V. en Spirits Grun 2 N.V.

Sharon Carbiere van het bedrijf Suriname Animal Feed zegt dat zij het op prijs stelt dat het ministerie van EZ aan ondernemers de gelegenheid biedt middels het SURGE-programma om in aanmerking te kunnen komen voor grants. Carbiere zegt dat vooral in de huidige financieel economische situatie alle ondernemers de kans willen krijgen om uit te breiden om meer te kunnen produceren.

Susan Bansropansingh, coördinator van de afdeling Competitive Unit Suriname CUS), tevens component Coördinator geeft aan dat er tot nu toe 24 bedrijven in aanmerking zijn gekomen voor een grant. Ze benadrukt dat de bedrijven bij de derde pitch hebben aangegeven dat de begeleiding die zij tot nu toe krijgen uitstekend is. Bansropansingh zegt dat het SCSD- project ernaar streeft om diversificatie te brengen en aan importvervanging te doen. De bedoeling is om bedrijven klaar te stomen voor de export.





Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024

Maak kennis met Hoever Urtha Charlane



Hoever Urtha Charlane is geboren op 14 december 1982 in Paramaribo. Hoever is na het behalen van haar Bachelor diploma in mei 2009, op 20 juli 2009 in dienst getreden als junior beleidsmedewerker op het onder directoraat Internationale Handel van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ). Zij is ongeveer 15 jaren in dienst. Thans is zij senior-beleidsmedewerker, alsook coördinator werkgroep Services & Investment op het onder directoraat Internationale Handel.

De werkgroep Services & Investment van het onder directoraat Internationale Handel, is belast met vraagstukken inzake internationale handel in diensten en investering gerelateerde kwesties, in alle internationale handelsovereenkomsten die Suriname is aangegaan of voornemens is aan te gaan, zoals de Caribische Gemeenschap (CARICOM), de Wereldhandelsorganisatie

(WTO) en de CARIFORUM- EU EPA (Handelsovereenkomst tussen de CARIFORUM en de Europese Unie).

Als junior beleidsmedewerker heeft zij in teamverband dan wel zelfstandig moeten werken in Services & Investment. Als senior-beleidsmedewerker werden haar werkzaamheden uitgebreid tot de werkgroep overheidsaanbestedingen. Vervolgens heeft zij voor korte tijd haar ook bezig gehouden met internationale beurzen. Als coördinator dient zij erop toe te zien dat de werkzaamheden een effectief en efficiënt verloop hebben. Tevens treedt zij als coördinator ook in overleg met de onderdirecteur om verschillende beleidsvraagstukken te analyseren en adviezen uit te brengen.

Volgens Hoever heeft zij tijdens haar loopbaan op het ministerie van EZ, bijzonder prettige tot minder prettige werksituaties ervaren. Desondanks heeft zij als optimist haar werk altijd naar behoren gedaan. Zij benadrukt dat zij haar werk altijd als haar persoonlijke verantwoordelijkheid heeft beschouwd en uitgevoerd.

Hoever heeft verder aangegeven dat net zoals het internationaal economisch gebeuren continue aan verandering onderhevig is, het werk op het directoraat internationale handel ook uitdagend is. Volgens haar dien je als medewerker continue op de hoogte te zijn van de recente ontwikkelingen.



Nieuwsbrief

Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap & Technologische Innovatie

Editie 24: April 2024



Haar boodschap voor haar collega's is wijs en pakkend: "collega's onderling, behandel elkaar liefdevol en respectvol, toon meer verdraagzaamheid en begrip naar elkaar toe, tracht middels concrete communicatie een prettige werksfeer te creëren".

"Om het werk op het onder directoraat te kunnen doen, dien je veel te lezen en je continue bij te scholen, door middel van trainingen die worden aangeboden door internationale organisaties", aldus Hoever.

Haar positieve en uitdagende ervaringen zijn haar actieve participatie aan workshops buiten s 'landgrenzen, als eerst op regionaal daarna internationaal niveau. Voor haar was het kennis verrijkend, maar ook een hele eer om Suriname meerdere malen te mogen vertegenwoordigen in het buitenland.